УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 172. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го ВЕРЕСНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 19, 1969 No. 172. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 18 вересня 1969

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ ЕҐНЮ сказав на конференції південних губернаторів у Вілліямсбурґу у Вірджінії, що Уряд президента Ніксона хоче здійснити об'єднання шкіл в південних стейтах без спричинювання напруження і заворушень серед населення. „Ми є практичні, ми не хочемо змішувати проблем", — вказав віце - президент. Еґню твердив що Уряд хоче інтеґрації шкіл, але вона не сміє нищити виховний і освітній процеси. Треба проводу при здійснюванні об'єднання шкіл, і треба критичного плянування.

В НЕВАДІ ВІДБУЛАСЯ ПІДЗЕМНА експльозія атомового вибухового матеріялу, що мав силу 800,000 тонн ТНТ. Експерти оцінюють, що ця експльозія зрушила 10 мільйонів тонн скель, створивши таверну 700 стіп в діяметрі. Можливо, що земля над цією таверною завалиться, і виникне новий кратер. Експльозія відбулася 3,800 стіп під землею. Зараз після експльозії літак спостеріг, що земля на кілька секунд на вершку гори випнулася на яких 15 стіп. На горі виникли тріщини на 50 стіп широкі Радіяції не занотовано на землі. Не було жадних пошкоджень від цієї експльозії, крім того, що сталося на самій горі, під якою відбувалася експльозія.

ПРИСТРАСТЬ КУРИТИ ГАШИШ турбує всіх тих, які дбають про здоров'я американського народу. „Гашиш можна дістати всюди" — сказав 16-річний хлопець, який з насолодою пакав гашиш з кальяна, який сам собі зробив. Кальян — це прилад для куріння тютюну або гашишу, що його вживають східні народи. Гашиш — шкідлива наркотична речовина, яку добувають із смоли, що її виділяють жіночі суцвіття індійських конопель. Лікарі, особливо психіятри, занепокоєні тим, що молодь у великій кількості курить гашиш, чим шкодить розвиткові свого тіла і духа. Курці гашишу мають приємні галюцинації, відчувають втому і мають екстатичні візії.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ТЕПЕР в дійсності не має провідника після того, як Гюберт Гомфрі програв вибори минулого листопада. Тому ця партія вибрала Політичну Раду, яка сама не зможе нічого вирішувати, але вона старатиметься впливати на демократичних провідників в Конґресі та на Демократичний Крайовий Комітет, щоб політика Демократичної Партії йшла по лінії, що її бажає Політична Рада. Ця Рада складається з 20-ох осіб, її очолює колишній віце - президент Гомфрі, а містоголовами є сенатор Фред Р. Гарріс з Оклагоми і сенатор Едмунд С. Москі з Мейну. Політична Рада буде доповнена ще 30 особами, визначними діячами в різних ділянках.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ПРОВІДНИКИ нараджувалися з президентом Ніксоном, щоб приспішити темп праць в Конґресі. Провідник республіканців в Палаті Репрезентантів конґресмен Джералд Р. Форд сказав після нарад, що Президент вдоволений із дотеперішньої праці Конґресу, але хотів би, щоб темп праці в обидвох Палатах приспішити, бо досі малий відсоток законопроєктів був полагоджений, хоч минуло 8 місяців праці. Форд передбачає, що Конґрес цього року мусітиме працювати до Різдва. Це саме передбачав і провідник демократів в Сенаті сенатор Майк Менсфілд. Стільки ще невирішених законопроєктів, що можна поважно сумніватися, чи Конґрес до кінця року їх зможе полагодити.

У СВІТІ

ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ТРАН ТІЄМ КІМ ВИГОЛОСИВ свою першу промову через радіотелевізію, запевняючи, що його уряд є „мировим урядом", який змагає до „почесного миру, миру у свободі". Зрештою він найбільше уваги поклав на потребу збільшити внутрішню безпеку країни та переведення земельної реформи. Тарн Тієм Кім є генералом і в його уряді нема ні одного видатного політичного лідера, тому ані комуністи, ані західні кола не вважають його уряд мировим.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ МАЄ РАКЕТИ на віддаль 1.250 миль та до кінця наступного року матиме вже й міжконтинентальні ракети — пише японська преса. Комуністичний Китай — твердять японці — має під зброєю 150 дивізій із 2,500.000 вояками, 900 воєнних кораблів і 33 підводні човни.

ЧЕСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЛЮДВІК СВОБОДА ЗРЕЧЕТЬСЯ незабаром свого становища — твердить комуністичний словацький часопис „Рольніцке Новіни", заповідаючи „персональні зміни на кількох керівних державних становищах". Загально вважають, що Александра Дубчека і Юзефа Смрковського виключать з керівних партійних органів і їх теперішніх становищ. Прем'єр Ольдріх Черник знову їздив до Москви, де напевно дістав відповідні інструкції — проти лібералів.

ВІЙНА В НІҐЕРІЇ ДІСТАЛА шанси швидко скінчитися. Після того, як Одумеґву Оюґву, лідер Біяфри, себто колишньої Східньої провінції, яка відділилася від державного зв'язку з Ніґерією і проголосила свою незалежність, заявив готовість до переговорів без будь-яких передумов, президент Ніґерії генерал Якубу Ґовон звернувся до африканської держави Ґавон, щоб вона влаштувала безпосередню зустріч між названими лідерами Ніґерії і Біяфри. Ґавон є одною з 5-ти африканських країн, які визнали незалежність Біяфри. Ніґерія стояла дотепер на принциповому становищі, що мир можливий тільки на базі повороту Біяфри до державної односта з Ніґерією. Згодом у Ніґерії заперечено вістку про переговори з Біяфрою.

У ПОРТУҐАЛІЇ ВІДБУДУТЬСЯ 26 жовтня парляментарні вибори. Опозиція не була спроможною виставити одну сконсолідовану листу, розкололася і зголосила дві листи, внаслідку чого зросли шанси великої перемоги урядової Національної Унії, яка була політичною базою для півдиктаторського режиму.

БРИТАНІЯ ОГІРЧЕНА рішенням міністрів закордонних справ 6-ох держав Европейської Економічної Спільноти розпочати переговори з Британією про її приступлення до ЕЕСпільноти щойно після того, як будуть впорядковані всі хліборобські проблеми тієї організації. Сталося це на вимогу Франції, найбільш заінтересованої у субвенціях для її сільського господарства із спільної каси ЕЕСпільноти. Англія імпортує харчі з Австралії, ото ж справа хліборобської продукції на европейському континенті, цін і збуту — дуже важлива.

ЗСА мали б вислати астронавтів на Марс в 1986 році

Вашинґтон. — Віце-президент Еґню повідомив на пресовій конференції в Білому Домі, що ця країна плянує вислати на плянету Марс астронавтів в 1986-му році. Справою дослідів Марса займалася окрема комісія, яку очолює віце-президент Еґню, який є головним дорадником Президента в справі космічних дослідів. Ця комісія розглядала три проєкти в справі дослідів Марса. Вона відкинула два скрайні проєкти і вибрала середній. Перший проєкт плянував вислати астронавтів вже в 1983 році, якщо будуть схвалювані щороку відповідні фонди на космічні досліди. Згідно з цим пляном в 1980-му році треба б видати на космічні досліди $9.4 більйона. Третій проєкт плянував відкласти висилку астронавтів на Марс аж на 90-ті роки цього віку, це значить, що астронавти мали б летіти до Марса аж після 1990-го року. Віце-президент Еґню вибрав середній щодо часу плян, щоб до Марса можна летіти 1986-го року. Та ця дата ще не остаточна, бо цю справу мав би вирішити Президент. Ніксон, покищо, погоджується на 1986-ий рік, але він зможе змінити свою думку, залежно від вимог бюджету. Не знати, як дивитиметься на справу здобуття Марса той президент, що буде в Білому Домі після Ніксона.

Ніксон хоче збільшити на 10 відсотків пенсії соціяльного забезпечення

Вашинґтон. — Президент Ніксон заявив 17-го вересня, що в найближчому вже тижні представник його Уряду внесе законопроєкт про збільшення пенсій соціяльного забезпечення на 10 відсотків. Збільшені пенсії мали б виплачувати аж від 1-го квітня 1970-го року. Треба пригадати, що президент Джансон в проєкті бюджету на 1970-ий рік плянував збільшити пенсії соціяльного забезпечення на 10 відсотків з важністю від 1-го січня найближчого року. Президент Ніксон не подав подробиць про збільшення пенсій, так що не знати, скільки це коштувало б державну скарбницю. В бюджетовому проєкті президента Джансона більші пенсії коштували б $1.6 більйона до кінця нового фінансового року. Демократичні члени Конґресу в числі 49 осіб, яких очолює конґресмен Чарлз А. Венік, плянують збільшення пенсій соціяльного забезпечення на 15 відсотків. Президент Ніксон випередив демократів і заповів збільшення пенсій на 10 відсотків, бо на стільки збільшилися кошти прожитку від останнього збільшення пенсій. Ніксон обіцяв під час виборчої кампанії, що пенсії треба збільшувати на стільки, на скільки збільшуються кошти прожитку.

Іллинойський спікер зайняв сенаторське становище Діркceна

Спрінґфілд, Ілл. — Губернатор республіканець Ричард Б. Оґілві найменував спікера стейтової Асамблеї республіканця Ралфа Т. Смита на пост федерального сенатора, яке опорожнилося після смерти сенатора Еверетта МекКінлі Дірксена. Сенатор Смит займатиме цей пост аж до найближчих виборів у 1970-му році, коли виборці виберуть нового сенатора на дальші чотири роки каденції сенатора Дірксена. Смит є від 15-ох років стейтовим конґресменом і, як сам заявив, в багатьох політичних справах має такі самі погляди, як і покійний сенатор. Та він заявив: „Очевидно, що я не є другим Дірксеном, бо ніхто ним ніколи не може бути". В політичних колах не вірять в те, щоб Смит міг виграти у виборах в 1970-му році, бо проти нього виступить син покійного губернатора — Адлей Е. Стівенсон третій, якого підтримують провідні демократичні політики, між ними і посадник Чикаґо Ричард Дж. Дейлі.

Олена Лотоцька — голова СФУЖО

Філядельфія. — Управа Світової Федерації Українських Жіночих Організацій повідомляє, що внаслідок смерти голови СФУЖО сл. п. Олени Залізняк, яка померла 17 червня ц. р. сталися в Управі СФУЖО такі зміни: Пост голови СФУЖО перейняла п-і Олена Лотоцька, діючи досі містоголова СФУЖО, довголітня голова й почесна голова СУА, пост діючої місто голови перебрала п-і Стефанія Савчук із Торонто, містоголова СФУЖО і довголітня голова Організації Українок Канади. Містоголовою СФУЖО в ЗСА стала п-ні Стефанія Пушкар, голова Союзу Українок Америки. Ці зміни, запропоновані Управою СФУЖО, мули затверджені всіми складовими організаціями СФУЖО в світі.

КАМІНЬ ІЗ МІСЯЦЯ У СМИТСОНСЬКІМ ІНСТИТУТІ

Науковці досліджують двофунтовий камінь, привезений із Місяця астронавтами Аполло 11. Зліва фахівець від Місяця д-р Юджін Шумейкер із Каліфорнійського Технологічного Інституту і д-р Вілліям Кеммерер із Дослідного Центру в Гюстоні, Текеас. Цей камінь виник внаслідок гарячі мільйони років тому на Місяці.

В Генеральній Асамблеї ОН розпочинаються загальні дебати

Об'єднані Нації. — В четвер 18 вересня ц. р. мали розпочатися дебати на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, пре чому одним з найперших промовців мав бути президент Ричард Ніксон. На президента теперішньої 24-ої сесії Генеральної Асамблеї обрано майже одноголосно 41-річну муринку з Ліберії, Енджі Єлизабет Брукс, за фахом адвокатку, яка правничі студії закінчила в Америці, в Віскансінському університеті. Це друга з черги жінка, обрана на президента Генеральної Асамблеї ОН, — першою була індійка Віяя Лакшмі Пандіт. Пані Брукс має вже за собою досвід в Об'єднаних Націях, бувши спершу членом, після того головою Комісії ОН для вірчих країн, яка відіграла поважну ролю в удержавленні різних колишніх африканськех колоній. Тепер є 38 африканських держав членами Об'єднаних Націй. Одною з осіб, які звертають на себе найбільше уваги членів ОН і акредитованих там журналістів, є пані Ширлі Темпл Блейк, колишня славетня американська дитяча фільмова зірка. Вона є одною з 5-тичленної американської делеґації, яку президент Р. Ніксон призначив на цю Генеральну Асамблею. Пані Ширлі Темпл Блейк є активною республіканкою консервативного крила, кандидувала вже до Конґресу, але перепала у правиборах. — На денному порядку Генеральної Асамблеї є 103 точки, з яких найважливіші — заведення миру на Близькому Сході, міжнародне розброєння та прийняття Комуністичного Китаю до ОН. Державний секретар Віллі-ям Роджерс буде нараджуватися в цьому тижні з єгипетським і йорданським міністрами закордонних справ, Махмудом Ріядом і Абдулем Монаєм Ріфаєм, після чого полетить до Вашинґтону на нараду з ізраїльським прем'єром Ґолдою Меір, яка приїздить до ЗСА на два дні. Совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико заповів свою промову на Генеральній Асамблеї на найближчу п'ятницю. Генеральний секретар У Тант уладжує „діловий обід" для міністрів закордонних справ „чотирьох великих", щоб відновити їх розмови про Близький Схід.

Москва залякує Пейпінґ можливістю атомової атаки

Лондон. — Лондонський щоденник „Івнінґ Нюз" приніс допис свого московського кореспондента Віктора Луїса, в якій говориться про реальну можливість, що Совєти „превенційно" збомбардують атомовими ракетами комуно - китайський атомовий центр в Лоп Нор. „Деякі кола в Східній Европі запитують — пише той кореспондент — чому не застосовується до Китаю доктрини, що Росія мала право активно встрянути до відносин в Чехо-Словаччині ... Факт, що Китай багатократно більший за Чехо-Словаччину і може поставити активний спротив, не є — згідно з марксистськими теоретиками — причиною незастосування супроти нього тієї доктрини. Чи Совєтський Союз переведе атаку проти Лоп Нору, чи ні, це питання стратеґії і тому світ довідається про це тільки після доконаного факту" — пише Віктор Луїс. Але той журналіст, комуніст французького роду, стоїть віддавна на службі закордонного відділу московського КҐБ та компартії і виконує їх доручення. Західні коментатори вважають, що той його допис до лондонської газети — це черговий совєтський хід у „грі нервів" супроти Пейпінґу. Безпосередньо совєтська преса припинила — після розмови Косиґіна з Чу Ен-лаєм у Пейпінґу — атаки проти Комуністичного Китаю.

Совєти дещо злагіднили поставу супроти Західньої Німеччини

Москва. — Совєтський віце - міністер закордонних справ Владимір Сємйонов запросив до себе амбасадорів ЗСА, Британії і Франції та передав їм відповідь на їхню ноту з 6-го серпня, в якій західні альянти запитували совєтський уряд, чи він сприяє безпосереднім розмовам між Західньою Німеччиною про покращання їх взаємин у щоденному житті та чи він готов злагіднити ситуацію довкола Західнього Берліну. Змісту совєтської відповіді ще не оприлюднено, але за газетними твердженнями — вона збережена у тому загальному тоні, в якому була остання промова совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика на засіданні Верховного Совєта з 10 липня ц.р. Громико заявив тоді, що Совєти готові до розмов, які „протиділи б всяким майбутнім комплікаціям довкола справи Берліну". В останніх тижнях Совєти злагіднили свой кампанію проти Західньої Німеччини, *припинивши давніші постійні* закиди щодо „неонацизму" й „реваншизму". В останніх днях західньо-німецький канцлер Курт Кізінґер виявив, що він дістав від Москви заяву про готовість переговорити договір про обопільну відмову від користування збройною силою задля розв'язання спірних проблем. Однак водночас східньо-німецька преса повідомила, що Совєти запевняли східньо-німецьких комуністів, що не буде ніякого такого порозуміння між Москвою і Західньою Німеччиною, яке порушувало б „суверенність" Східньої Німеччини.

Президент УВАН Канади взяв участь у наукових конґресах в Европі

Відень (ОУПС). Після студій дво — й багатомовности в таких европейських країнах, як Голляндія (голляндсько - фризійський білінґвізм), Бельгія (французько - фл я мандський), Еспанія (кастільсько - каталонський, та Швайцарія (багатомовність) проф. Яр. Рудницький дав у серпні ц. р. низку гостинних викладів в УВУ в Мюнхені, а опісля взяв участь у 9-ому Міжнародному Конґресі Культури в Больцано, Італія, де мав виклад на пленарній сесії про типологію міжмовних і міжкультурних взаємин різних народів світу (1 серпня 1969). На цьому конґресі обрано його офіційним канадійським делеґатом і віцепрезидентом Міжнародного Комітету Порівняльного Культуронавства, очолюваного проф. Андерле з Зальцбурґу. Опісля про. Яр Рудницький взяв участь у працях 10-го Міжнародного Конґресу Назвознавства в Відні (7 — 13 вересня ц. р.), як офіційний делеґат Канади в міжнароднім Центрі Ономастики.

ВЛАДИКА МСТИСЛАВ ОБРАНИЙ НА СТАНОВИЩЕ МИТРОПОЛИТА УАПЦ

Мюнхен, (А.К.П.). — 12 — 14 вересня в Оттобрунн к. Мюнхену в Німеччині відбувся Надзвичайний Собор Української Автокефальної Православної Церкви, що існує у вільному світі. Цей Собор скликаний був у зв'язку з смертю бл. п. Митрополита Ніканора для обрання наступника після Покійного. Другого дня нарад, у суботу 13 вересня, на становище Митрополита УАПЦеркви був обраний одноголосно Вл. Архиєпископ Мстислав, якому надано одночасно титул Архиєпископа Київського і Переяславського.

Митрополит УАПЦ Мстислав Скрипник

В цьому Соборі взяло участь 87 делеґатів, в тому числі 2 єпископів, 24 священики та 51 мирян з таких країн: Австралії, Австрії, Бельгії, Зах. Німеччини, Англії і Франції. Делеґацію з Австралії очолював Преосв. Єпископ Донат. Разом з ним прибули голова Консисторії УАПЦеркви на Австралію та Нову Зеляндію протопресвітер Ананій Теодорович та член Консисторії Іван Любчик. Найбільш численними були делеґації з Англії, яку очолював протопресвітер С. Молчанівський та з Зах. Німеччини. Делеґацію з Франції й Бельгії очолював протопресвітер І. Бачинський.

Того ж дня, 13 вересня, обрано архимандрита Ореста Іванюка на становище єпископа — вікарія Митрополита, призначивши його для архипастирської обслуги вірних в Зах. Европі. Окремого єпископа — вікарія рішено призначити для Англії, а обрання кандидата на це становище доручено Соборові Єпископів.

Собор прийняв ряд постанов і резолюцій і видав послання до братів і сестер в Україні. Крім того Собор виявив своє ставлення до Екуменічного Руху та звернувся з привітом до українських Католицької і Євангельської Церков.

Почесним гостем на Соборі був Президент Української Народної Республіки в Екзилі М. А. Лівицький, який привітав учасників Собору та був присутнім під час всіх його засідань. Серед делеґатів на Собор чисельно була репрезентована українська православна інтелігенція, зокрема ж науковці та активні громадсько-політичні діячі, серед яких були: проф. Н. Полонська-Василенко, проф. Ю. Бойко, д-р І. Жеґуц з Німеччини, ред. О. Штуль-Жданович, проф. д-р А. Вірста, д-р А. Жуковський, інж. П. Татарчук та П. Плевако з Франції, проф. Василенко з Англії, радник д-р Іванович з Австрії та ін.

Це був другий з черги Собор УАПЦеркви, (перший відбувся в 1956 р.), найбільше численний щодо делеґатів. Відбувся він у творчій і піднеслій атмосфері та виявив велику відданість УАПЦеркві загалу її вірних у вільному світі. Собор одержав привіти від Митрополита Іоана і Іларіона та Єпископа Іова. Надіслали привіти громадські українські установи, на чолі з СКВУ, та церковні й офіційні установи Німеччини й Англії. Вірних мирян УПЦеркви в ЗСА репрезентував д-р Д. Квітковський з Дітройту.

В неділю 14 вересня, в академічній Євангельській Церкві св. Матвія, відбулася урочиста соборна архиєрейська Служба Божа, яку відправили Владики Мстислав і Донат. Співслужило їм усе прибуло на Собор духовенство. Цю простору церкву вщерть заповнили вірні, без різниці віровизнання, українці й німці. Під час цієї відправи заст. голови собору о. протопресвітер А. Теодорович проголосив соборне обрання Владики Мстислава на Митрополичу Катедру й обдарування його титулом Архиєпископа Київського і Переяславського. Після цього, згідно з ухвалою Собору, Владика Мстислав підніс до сану архиєпископа Мельбурнського в Австралії Владику Доната, а митр. протоієрея Д. Бурка до сану протопресвітера.

Після Служби Божої, в готелі „Баєріше Гоф" відбувся многолюдний бенкет, участь в якому взяли всі учасники Собору та численні репрезентанти українських наукових громадських і політичних установ, як і представники німецьких церковних, наукових та урядових установ Баварії.

Реасумуючи, можна ствердити, що цей Надзвичайний Собор УАПЦ відбувся в гідній підкреслення однодушності його учасників, які цією однодушністю виявили велике зрозуміння до потреб своєї Церкви.

Бостон відзначить 75-ліття УНСоюзу величавим бенкетом і забавою

Бостон, Масс. — Управа Окружного Комітету УНСоюзу, як повідомила гол. радна УНСоюзу п-і Анна Чопик, завершила підготову до бенкету й забави для відзначення 75-ліття великої праці Українського Народного Союзу для добра української спільноти в Америці і Канаді. Ювілейний бенкет, а потім танці, відбудуться в суботу увечері о 6-й г. 27 вересня. На бенкеті будуть присутні члени Екзекутиви УНС. У імпрезовій частині бенкету виступатимуть: танцюристи з Бостону, під акомпаніямент п. Калініченка, під проводом п-і Ольги Банадиґи, солісти Євген Мороз, Ляриса Діяк, клярнетист Роберт Ремік. Після бенкету на забаві гратиме оркестра Миколи Кучера. Управа Окружного Комітету УНС запрошує на цей ювілейний бенкет українське громадянство Сейлему, Вунсакету, Провіденсу, Тонтону і Менчестеру.

ДВІ ДОПОВІДІ В ЧИКАҐО З РАМЕНИ ІНСТИТУТУ В. ЛИПИНСЬКОГО

Чикаґо. — Заходами Східньо - Европейського Дослідчого Інституту ім. В. Липинського у Філядельфії та стараннями його представника адв. д-ра Іллі Мули, о 7-ій годині вечора 20 вересня, в залі чикаґівського УСТ „Леви" при 2353 Зах. Чикаґо евню, відбудуться дві доповіді. Д-р Є. Пизюр із університету в Ст. Луїс доповідатиме про Інститут ім. В. Липинського, його наукову працю та пляни, а д-р Роман Залуцький говоритиме про досліди над кореспонденцією Вячеслава Липинського. Доповіді будуть попереджені словом д-ра І. Мули. Потім — гутірка за чаєм.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

40-річчя нужди

Весною 1929 р. у Москві відбулася 16-та конференція Всесоюзної комуністичної партії (большевиків). Вона винесла постанову про те, що місто нібито мало допомогти селянству переключитися з малопродуктивного окремого господарювання селян на велике, колективне господарювання. Та постанова була сигналом до наступу партійно - державного апарату на селян, які господарювали на власних ділянках землі. Нібито віддану державою землю — селяни мали тепер фактично повертати державі, хоча це ділялось під покришкою „покращання" господарювання. С т а л і н та його прибічники вирішили зліквідувати навіть саму можливість „вільної руки" селянства в СССР, перетворити селян на безземельних наймитів - колгоспників, яких держава може безоглядно контролювати.

Удар меча „караючого пролетаріяту" та ГПУ, тогочасного Каґебе, з найбільшою силою впав на українське селянство, як також на українську Кубань і частково Поволжя. Там почали примусово заводити колгоспи, відбирати землю, „розкуркулювати". На Соловки і в інші північні райони СССР погнали етапами на смерть десятки тисяч знедолених. Селянство чинило опір, часом підпалювало колгоспи, стріляло з обрізів присланих голів колгоспів тощо. Але в 1932—32 роках ках запланованим у Москві штучним голодом спротив селянства був остаточно і брутально зламаний. ЦК КПСС добився свого: він став паном і володарем безземельних селян, обернув їх у кріпаків, щоб не втікали з колгоспів; він міг і тепер може дати колгоспникам на „трудодень" стільки хліба, скільки вважатиме за потрібне, щоб колгоспник не мав сили й часу на інші думки, як про основне: прохарчування, одяг тощо. У так зв. „Проєкті" нового закону про сільське господарство і колгоспи, що має бути затверджений на 3-му з'їзді колгоспників цієї осени у Москві, сказано, що присадибні ділянки будуть ще меншими. Це означає, що селянам буде ще важче жити.

Контролюючи село, режим забирає собі забезцінь працю селянських рук. У свою чергу, незацікавлене селянство не дбає про дійсне підвищення продукції, машини простоюють, немає запасних частин, оранка провадиться мілко, аби лише зовні виконати плян і т. п. Селянство, закріпачене в колгоспі, збагнуло, що скільки б воно не виростило добра, все одно не зможе ним користуватись, бо держава автоматично підвищує податки та пляни. Тому щокілька років — СССР змушений купувати хліб і до хліба . . . у капіталістичних країнах, на Заході, де вільне селянство, як наприклад у Америці чи Канаді, продукує того хліба більше, ніж можна спожити.

Постійне намагання сільської молоді в Україні втекти з села в місто, позбутись колгоспного ярма, свідчить, що колгоспне селянство почало усвідомлювати свою ролю батрака для совєтського буржуа — для комуністичної партії, для Росії. Москва стоїть тепер на роздоріжжі: з одного боку, в СССР треба більше харчових продуктів, яких не дає нужденне колгоспне село, а з другого стоїть загроза, що з ліквідацією колгоспів ЦК КПСС випустив би віжки селянського воза в СССР. Ця суперечність не розв'язана і не може бути розв'язана, доки існує антинародна система та імперія під назвою Совєтський Союз.

Однобічне зацікавлення

За п'ять тижнів має відбутися в Ню Йорку десятий з черги Конґрес Американських Українців, підготова до якого вже ведеться деякий час. При цьому вражає виразна однобічність зацікавлення Конґресом, що її виявило останнє засідання Ради Директорів УККА, як і потверджують деякі надіслані до редакції голоси. Однобічність полягає в тому, що дебати і голоси відносяться переважно до заступництва і репрезентації поодиноких угруповань в поодиноких конґресових комісіях та майбутніх нових керівних органах УККА, але спостерігається відносно мало уваги до дійсних проблем праці і політики УККА як у внутрішньо - американському, так і в зовнішньому відношеннях.

П'ять тижнів часу, що ділить нас від Конґресу, це вже короткий час, але його ще досить, щоб тими проблемами зацікавитись.

К. Крупецький

ІНФОРМАЦІЯ І ДЕЗІНФОРМАЦІЯ

Маємо на гадці не комерційну рекляму, а ту, з допомогою якої та чи інша країна дає знати про себе іншим країнам. На перший погляд здавалося б, що нині, коли народи так багато знають один про одного, ніякої реклями не потрібно. Проте, на практиці бачимо, що чим більше світ модернізується, тим більше країни світу докладають зусиль, щоб ширити у світі відомості про себе. Ці відомості включають дані про минуле даного народу, розвиток його національної культури і цивілізацію.

Засобами поширювання таких відомостей служить не тільки писане слово, а й всі інші модерні засоби комунікації.

Переклади літературних творів якогось народу на інші мови, популяризація його мистецтва серед інших народів найкраще дають світові знати про духову культуру того народу. Про осяги цивілізації найкраще говорять промислові продукти. К о л и поглянемо на полиці кіосків в американських містах, то побачимо, що чим більше заавансована країна, тим більше заступлена вона там своїми газетами, журналами та туристичною літературою. З короткохвильового р а д іо-приймача легко можна переконатися в тому, як на хвилях етеру країни світу захвалюють свій „крам".

Здавалося б, що сильні країни світу не потребують давати знати про себе так, як слабші. Тим часом виходить навпаки: наймогутніша країна світу, Америка, веде перед у поширюванні відомостей про свій нарід, його історію, культуру та його зв'язки з іншими народами світу.

У ділянці самореклями намагається вибитися на перше місце Москва, яка завжди витрачала величезні гроші на пропаґанду, особливо друковану і радіову. Тепер вона веде цю пропаґанду ще й під виглядом „культурного обміну".

Переглядаючи популярні публікації „Совєт Лайф", „Спутнік" та „Совєт Фільм", які систематично появляються в Америці і нібито мають знайомити американців з народами Совєтського Союзу, ви скоро впевнитеся в тому, що ці публікації подають інформації переважно про Росію та росіян.

Ще тоді, як українська еміґрація об'єднано розкривала перед світом дійсне обличчя Москви, „Українській Совєтській Республіці" врядиі - годи попадало дещо, як сліпій курці, в журналі „U.S.S.R.". Це саме було з Шевченком. Коли українська еміґрація заходилась вшанувати його пам'ятником у Вашинґтоні і коли в „Конґресовому Рекорді" появився памфлет про Шевченка „U.S.S.R.", переназваний на „Совєт Лайф", також „вшанував" Ш е в ч енка, представивши його в сфальсифікованому вигляді.

Від того часу проминуло декілька років, і за той час ані про Шевченка, ані про „Українську Совєтську Республіку" не було в „Совєт Лайф" ні одної статті.

Тож не диво, що „сірий американець" знає про новостворені африканські країни більше, як про Україну.

Останнім часом в американській пресі появилось повідомлення про те, що в Москві рішили змодернізувати російську мову. Директор Інституту Російської Мови при Академії Наук СССР Федот П. Філін заявив, що його інститут прийняв нову п'ятилітку, протягом якої мають змодернізувати та збагатити словник російської мови, бо „в Росії є багато діялектів, якими розмовляють мільйони людей. Таким чином російська мова збагатиться на тисячі слів". Філін не погоджується з тим, що англійська мова найбагатша.

На цьому „збагачуванні" російської мови, очевидно, потерплять найбільше „братні" народи — український і білоруський. Чи не поставлено в тій п'ятилітці завдання злити мови цих народів з російською?

На жаль, поважна частина української еміґрації не здає собі справи з цих проблем, а дехто навіть свідомо чи несвідомо починає діяти на користь темним силам, які всякими способами заперечують українство.

Мені трапилося до рук декілька чисел української газети, видаваної в Америці. Цієї газети перед тим не читав, а бачу, що деякі її дописувачі називають її „заслуженим часописом". Читаючи ту „заслужену газету", я не хотів вірити, що її видають українці, які називають себе українськими політичними еміґрантами. Більша частина з того, що пишеться в тій убогій, з великою кількістю друкарських помилок газеті може тільки послужити Москві на скріплення її тверджень про українську еміґрацію.

Маю враження, що ті панове, які пишуть в тій газеті, думають, що вони народилися тільки для критики. Для них наші суспільні установи це ніщо. Так само оцінюють вони справді заслужену й передову українську пресу. А вже найбільше дістається від тієї газетки українським націоналістам.

Читаючи ту газету, складається враження, що люди, які в ній пишуть, неначе попадали на нашу грішну землю з іншої плянети і не знають того, що твердять сучасні передові соціологи, зокрема славний англійський історик Арнолд Тойнбі. А вони твердять, що „націоналізм — найбільша ідеологія в сьогоднішньому світі". Крім того, Тойнбі заявляє, що найбільшими націоналістами у світі є американці і росіяни. Постає питання: чому українцям не вільно визнавати цієї найпопулярнішої ідеології?

Один з дописувачів тієї газети називає українських націоналістів „фашистами". Чи не знає він, що це ж власне Москва називає найвизначніших українців фашистами, зрадниками, запроданцями?

Ті панове не можуть зрозуміти й того, що якби не стало тієї української преси, яку вони так лають, то наша спільнота залишилася б без власного голосу. Те саме з УККА. Не стало б його — не стало б нашої провідної установи, бо її не можна заступити ніяким об'єднанням. Що ж кращого дають ті панове на місце тієї преси, яку так критикують? Що дають на місце УККА і молодечої, справді заслуженої української організації? Дають тільки пусті слова, але нічого реального!

Коли б ті люди здавали собі справу з проблеми, порушеної на вступі цієї статті, то, замість самопонижування, віддавали б свою енерґію на те, щоб інформувати світ про нашу справу, бо кожен найменший зовнішній виступ, що знайомить світ з українською визвольною проблемою, важливіший від цілих річників пустої критики.

Який приклад дають панове із „заслуженої газети" нашій молоді?

Роз'єднувати спільноту легко, але об'єднати її куди тяжча справа. Панове зі „заслуженої газети" взялися за ту легку справу, хоч на громадській ниві є так багато місця для корисної праці. Тієї праці за нас ніхто не робитиме. Це завдання нашої реклями мусить виконувати українська політична еміґрація. Вона має для цього багато можливостей і мусить їх використовувати, а не витрачати своїх сил на міжусобиці, які тільки на руку Москві.

У КИЄВІ БУДЕ ПАМ'ЯТНИК І. КОТЛЯРЕВСЬКОМУ

Нарешті столиця України матиме пам'ятник основоположникові нової української поезії і драматурґії Іванові Котляревському. З нагоди 200-річчя з дня його народження, біля старої будівлі „Музею українського образотворчого мистецтва УССР", схованому в деревах у закутку міста, була відкрита 10 вересня ґранітна плита з таким написом: „На цьому місці буде споруджено пам'ятник великому українському п и с ь меннику Івану Петровичу Котляревському".

РОСІЙСЬКА МОВА І ЗАКОРДОННІ МОВИ

Щоб вступити до багатьох вищих шкіл в Російській СФСР, треба, крім російської мови, здавати ще іспит з однієї із чужих мов. Хоча, наприклад, грузинська, білоруська, вірменська, українська та багато ін. мов нічого не мають спільного з російською мовою — їх однак в СССР не вважається за чужі, інші мови, і з них не можна здавати іспитів. Це діється в СССР тоді, коли вже декілька вищих навчальних закладів у Канаді визнали право української мови нарівні з іншими чужими мовами світу.

О. Кульчицький

КОНҐРЕС ЦЕСУС-у І СВІТОГЛЯДОВИЙ СЕМІНАР ВЛКУ В МЮНХЕНІ

I

Характер Конґресу у світлі деяких комісійних дискусій

Конґрес ЦЕСУС'у в Мюнхені і дискусійний світоглядовий семінар ВЛКУ в УВУ, — побіч інших цінностей, що про них у цій статті ще буде мова, — мали свою питому вартість, як справді вийняткові нагоди для конфронтації нашої студентської молоді від Дунаю до Амазонки, від Квебеку до Куритиби. Нехай поодинокі групи молоді з 9-ох країн і були малочисельні, вони були принципово вистачальні, щоб свідчити про напрямні розвитку і психічні настрої молодої української діяспори, вистачальні для „ґенеральної конфронтації" молоді різних країн українського поселення, як теж, в деякій мірі, її конфронтації із старшим г р о мадянством. Правда, конфронтації короткочасної, а тому й висновки з неї виставлені на небезпеку поверховности.

Але, з другого боку, деякі, на жаль, невповні виправдані надії могло розбуджувати добре відоме „психогностичне" значення „першого враження", — „першої зустрічі". У своїй несподіваності й синтетичності, що виникає вже з швидкоминучости таких зустрічей, — „перше враження" відслонює інколи куди більше із людської психіки і дає куди правильніше відображення людини, як пізніші, надумані аналізи і усистематизовані соціологічні опити.

Дискусія на тему „Збереження молоддю української ідентичности"

Якщо йдеться про інтерпретацію перипетій Конґресу, то нашвидку зімпровізовані і тільки спонтанності молодечих дискусій залишені конґресові зустрічі на комісіях не надто надавались до того, щоб поробити якісь певніші висновки щодо ментальности молодого покоління, її перетворень і унапрямлень грядучих метаморфоз.

Те, що, всупереч усяким демократичним принципам, запрошені до участи професори та інші старші особи не покористувались правом забирати мериторично голос, але мали бути тільки в сумнівних випадках консультовані, ніяк не сприяло належному рівневі нарад, що й проявилося в не цілком задовільних звітах із комісійних дискусій на пленумах.

Дискутувались інколи на комісіях такі неочікувані і суперечні із характером Конґресу питання, як, наприклад, „чи студентам в діяспорі загалом треба і доцільно бути українцями?" Самі рами дискусій, без попередньо продуманих програм і без підготовлених рефератів для поодиноких „аспектів", — форми дискусій, зразковані на формах „контестацій", де всі говорять про все, — не сприяли розглядові унапрямлень, ставлень, тенденцій, намагань молоді в стосунку до найважливішої для українства проблеми, — збереження української ідентичности. Контестації, на жаль, не сприяють констатаціям, і тому якихось певніших висновків із деяких дискусій поробити не можна, хоча в остаточних резолюціях погляди молоді не надто відбігають від традиційних, не віддзеркалюючи, однак, при тому ані перебігів обрад, ані інколи характеристичних їх нюансів.

Дискусійний семінар у ВЛКУ і його проблематика

Дискусійний семінар п. з. „Українська молодь шукає свого місця в сучасному світі", підготовлений автором цих рядків у рамах тогорічного ВЛКУ, був подуманий не як нагода молодіжних контестацій, яку багато студентів, йдучи, дякувати Богу, більше за модою, як за своїм переконанням, вважає, при мало зрозумілій підтримці деяких представників старшого покоління, за якусь нову форму розгорнення суспільної думки. Навпаки, дискусійний семінар був запланований саме як діялог, тобто як свобідний, молоддю керований обмін думок різних груп із різних країн на заздалегідь заповіджені, компетентними рефератами поодиноких проблем, у 10-15-хвилинних впровідних, чисто інформативних доповідях представлені теми, що мали пов'язуватися, з одного боку, із безприкладною соціологічною і соціокультурною кризою світової молоді, а з другого — із проблемою збереження української ідентичности.

Із програми с е м і н а р у, що охоплювала психологічний, світоглядово - культурологічний, дидактично-педагогічний, економічний, політикологічний та чисто совєтологічний аспект сучасної кризи молоді і що заздалегідь була обрахована на два ВЛКУ, — вдалось здійснити небагато впродовж надпрограмових сходин в днях 15, 21, 23 липня.

На всіх трьох сходинах вміло і доцільно керував дискусіями студент з Німеччини п. Миськів.

Світова криза молоді очима українських студентів

Цікаво було послухати 15 липня звіти представників із різних країн діяспори не тільки тому, що в них виявилось ставлення українських груп до соціяльно-культурних проблем світового значення, але й тому, що представлення подій і стосунків студентського життя Франції, Німеччини, Англії, ЗСА, Канади, Бразилії, Югославії давало доволі повну панораму „великої кризи" молоді. Звіти, наприклад, студ. М. Костишина з Франції, інж. Бережницького із ЗСА, студ. Миськова з Німеччини, студ. Бойка з Бразилії, — були не тільки хроніками випадків, але й їх коментарями, що дозволять вникнути в підложжя і першопочини кризи молоді.

Перші сходини, 15 липня, що торкались головно професійно - економічного й педагогічного аспекту кризи, були дуже доцільною підготовою наступних, у яких йшлося вже про відслонення принаймні деяких із ідеологічних чинників кризи, — а саме передусім про вплив американського філософа Г. Маркусе на студентську світову революцію та про еволюційні і революційні чинники в світогляді студентства нашої Батьківщини.

„Ерос" і „секс", як чинники студентської революції

Доцільність і вищість „керованого" в платонівському розумінні діялогу в порівнянні з маоїстичною ідеологією, інспірованою спонтанною контестацією, найпереконливіше виявилися в доповіді мґра Антохія про Маркусе, як речника нової культури, спертої на чиннику любови до вільного обрання форм життя і побуту, отже на чиннику „еросу", а не тільки і виключно на фройдівському „принципі дійсности", що веде до визнавня конечности погодитися з сучасною постаттю „цивілізації надміру", — до безглуздого, блудного кола „консумпції для збільшення продукції" і „збільшення продукції" для „збільшення консумпції". Маркусе втішається деякою популярністю, як виявив у дискусії студент Калюжний з Канади, в українських студентських колах, і саме тому зручно мґром Антохієм діялогізована форма сходин причинилася до прояснення деяких основних непорозумінь щодо справжнього значення тез Маркусе. Дискусія довела до розрізнення „лібідо" та „сексу" від куди ширшого поняття „еросу". Тоді як „лібідо" зосереджується на „сексі" — „ерос" його перевершує, „сублімуючи" первісну, сексуальну динаміку до вищого рівня любови вартостей — краси, природи, батьківщини, добра...

Еволюційні і революційні чинники у світоглядових шуканнях української молоді на Батьківщині

На цю тему говорив один з рідких у нас спеціялістів, що справді заслуговує на кваліфікацію „совєтолога" мґр Борис Левицький. Незвичайно цінним доповненням його інтерпретацій, своєрідних у своїх проявах і скеруваннях студентських ставлень на здобуття волі людини, як основи і передумовини дальшого національного розвитку, відмінних від ставлень західньої молоді, що саме бере під сумнів сперті як-не-як на свободі людини і її персональності „естаблішменти" західнього світу, — був виступ студента, який недавно відвідував університет в Києві. Від нього довідалась авдиторія про багато конкретних, побуто-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ганна Черінь

ЯРМАРОК У НАШІЙ СТОЛИЦІ

(2)

Де він, думаю, таких коней побачив? Хібащо вже схрестили коня з коровою?! Коли, бачу, в хліві, де написано „Анґуси", стоять гарні, вороні коні. Аґа, от де розв'язка! Бо стільки сьогодні навезли коней, що довелось їх у корівники ставити. Перед павільйоном, на витолоченім травнику, колом гарцюють молоді фармерські сини й доні, вправляючи коней перед показом. Всі у віці від 9 до 14 літ — а як їздять! Тримаються міцно, ґраційно, хоч би й у цирк!

Вистроївшись у ряд, стоїть група дівчат на арені і тримає за вуздечки своїх коників. По черзі підводять коня до суддів, що міряють і оглядають кожного коня, оцінюючи вигляд, вправність, силу і добрі манери, як коня, так і вершника. Назад кінь має пробігти ристю. Потім оголошується вислідки. Пояснюється також, чому той чи інший кінь не відзначений, часом приперчується гумором. От, наприклад, одного коня забракували за те, що його власниця була надута і ні разу не усміхнулась.

Ну, чого тут на ярмарку нема! Справді, як на ярмарку — недарма ж це слово стало синонімом пекельного шуму, безладу і метушні. Тут діти, що загубились від батьків — і батьки, що загубились від дітей; жінки із своїми і несвоїми чоловіками; чоловіки із своїми і чужими жінками; дівчата і хлопці такі, що не можна розібрати, чи це йде хлопець із дівчиною, чи два хлопці, чи дві дівчини; товстуни, замучені ходженням, що на руках несуть теж втомлених і теж товстих песиків; ковбаски, ковбаски, ковбаски без кінця: товсті й тоненькі, такі, що продаються на фути, ковбаски, смажені в тісті, настромлені на патичок! І всі вони з'їдаються . . . Тут продаються золоті рибки, але також інакші: рибки ті самі, але пофарбували воду, що в ній вони плавають, і вже дитині дуже хочеться привезти додому рибку, що плаває в рожевій воді — отже, мамо, купуй! В крамничках виставлені шматочки їжі на пробу. Шматочки маленькі, але потроху можна так напробуватися, що й обідати не треба.

Від шуму трохи закрутилася голова. Сідаємо в поїзд, що обвозить через усю територію, включно із парком, де сонно дибають бізони і б а д ь о ро стрибають молоденькі кози. Тут же недалеко кватири фармерів, де вони отаборилися на час виставки. Молодики водять коней, покритих пишними оксамитовими попонами і обережно обмахують, щоб часом ґедзь не вкусив коня. Деякі приїхали трейлерами, і звідти махають рученятами діти, котрим після гацання поміж крамницями часом хочеться посидіти в клітці.

Пішов дощ. Ні в кого парасоль немає, бо хоч дощу і можна було сподіватись, але хто ж бо то тягався по виставці з незграбною парасолею? Дощ, правда, видавався недовгим, курячим. Хто стояв під берізкою, затулившись газетою, а хто втік до найближчого павільйону чи їдальні. Найгірше було тим, кого дощ застав угорі, на линві, в кошику, що їздить понад виставкою. Так вони і мокли, поки повільно їх кіш не прибув на плятформу. Ми також пішли в павільйон, де цілий день ідуть концерти або покази мод.

Звичайно ,нам сумно було знов відчути себе відсталими від моди, бо бренчання на обгризених ґітарах і пискливе лементування молоді справило на нас прикре враження — але більшість авдиторії вітала артистів рясними оплесками. Проте, ми помітили немало кислих мін серед людей нашого віку, та й молодших; коли ж котрась огрядна матуся вражала особливим ентузіязмом, то це був знак, що отой, другий зліва, той, що від усіх найкращий — то її синочок.

Потім був показ перук. Що спільного це мало із сільським господарством — не знаю. Хіба може те, що перуки роблять із волокна якихось рослин, або хіба може те, що вживану перуку можна одягнути на опудало? В кожнім разі, перучки були хоч куди, не гірші, ніж у Чикаго чи Ню Йорку. Заповідачка оголосила ,що вона тільки годину тому була у дентиста, і їй вирвали зуб мудрости. Це дуже, дуже розвеселило присутніх.

Почали роздавати подарунки для щасливців із публіки.Деякі подарунки мали еротичне підґрунтя.

— Чи є тут хто, що має дванадцятеро дітей?

Ніхто не озивається.

— Одинадцятеро? Десятеро? Дев'ятеро?

— Я маю вісім і через два місяці матиму дев'ятого!

— Не рахується. Може у вас і трійня буде, але приймаємо лише факти на сьогоднішній день.

— Є в мене дев'ятеро!

На доказ жінку попросили перерахувати імена її дітей, і вона мало не забула дев'яте, але подарунок таки одержала.

Радіоапарат призначили фармерові, що має в дворі найбільше свиней.

Той, що переміг, сказав, що тепер він годує тисячу п'ятсот свиней, а на той рік збирається це число подвоїти.

Знов заграли ґітаристи, цього разу звичайні сільські веселуни.

— Добридень вам в шапочку, люди добрі! Я в цій капелі голова, а ото мій брат Пітер. Він дуже хоче бути естрадним артистом, але ми його умовили, щоб іще один рік походив до школи. Ну, то він оце у вересні знов піде до четвертої кляси.

Дощ перестав, і ми зайшли в павільйон, де, немов казкові динозаври, стояли трактори і комбайни. Один комбайн такий, що ґараж на нього мусить бути щонайменше висотою двох поверхів. Людей тут було мало — тільки ті, що самі, рано чи пізно, мусять таке диво купити. Машини гарно розмальовані в темнозелений і жовтий колір, трактори переважно червоні, а поміж комбайнами — чепурні столики із квітами під колір: яскравожовті хризантеми у вінку темнозеленого листя. Тут же стоять маленькі моделі велетенських машин, і фармерські малята, погравшись трохи цяцьками, вилазять у кабіну велетня-комбайна. Батьки їх чухають потилицю: комбайн коштує 11-18 тисяч долярів, і не один фармер збанкрутувався через такі витрати. Щоб заробити гроші фармуванням, треба добру голову мати на плечах . . .

Зайшли підвечеряти в той ресторан, що реклямував найшвидшу в світі обслугу — а нам саме того й треба було, щоб не спізнитися на поїзд. Реклама не підманула: ми ще не встигли і порадитися, що замовити, як перед нами опинилося якесь м'ясо, картопля і городина. Довелося бути, як кажуть, „добрим спортом" і упевнити себе, що саме це ми і вибрали.

Автобус, що везе на станцію, буде через двадцять хвилин. Ще раз обійти головні павільйони, почути дикий вереск чорного джазу, що доводив своє право на рівність з іншими людьми страшенним гупанням в бубни, ляскотом тарілок та іншим шумовинням.

І на кінець — дещо українського.

На виставці був і український куточок: модель двоповерхового п о м ешкання, обладнаного в українському стилі — справжнє мистецтво. Упорядники скаржилися, що кілька заможних українців, які живуть у Спрінґфілді, не дали підтримки, а, навпаки, відраджували від цієї ідеї. Їм шкода було, наприклад, запропонувати нічліг у своїх розкішних будівлях. Але тутешні бідні українські пенсіонери побачили своє, рідне на виставці і допомогли черґувати біля експонатів.

(Кінець).

Уродженці Аргентини висловились за відправлення Богослужень українською мовою

Вуенос Айрес. — „Вісник" Апостольського Екзархату для українців - католиків у Аргентині в числі з серпня 1969 р. повідомив, що в м. Берісо, у манастирі Сестер Василіянок, відбувся під проводом Екзарха Владики Андрія С т у д і йний День. Учасниками були, крім священиків УКЦеркви, Сестри Василіянки, Сестри Служебниці, дяки, представники Християнського Руху в Аргентині, старші й молоді миряни. Владика докладно познайомив присутніх із змістом Соборової Конституції про св. Літургію для східніх обрядів. У пополудневих годинах о. А. Федюк, уроджeнець Аргентини, мав доповідь на тему української мови в Богослуженнях в Аргентині. „Вісник" повідомляє, що „в цікавій дискусії загал присутніх, у більшості уроджeнців Аргентини, заявився за українською мовою на Богослуженнях. Перестарілі слова, уже не вживані в літературній мові, спричинюють молодим поколінням замішання, окрім їх нерозуміння... В Аргентині загал молодих поколінь розуміє по-українськи. Щоб щоб улегшити молодим поколінням зрозуміння літургічних молитов в українській мові та уможливити їм активну участь у Службі Божій, прийнято пропозицію, щоб у навчанні релігії передавати правди християнської віри, послуговуючись у якнайбільшій мірі літургічними текстами Служби Божої, вивчаючи головніші з них напам'ять". У тих парохіях, де скупчені вірні з 3-го і навіть 4-го покоління, допущено частинне проповідування в еспанській мові, „в міру конечності, але ця конечність повинна меншати, а то й щезнути зовсім в міру того, як молоді покоління вивчатимуть українську мову вдома у розмові з батьками, у Школах Українознавства, які треба помножувати".

В українських містах влітку немає овочів і городини

До численних, часом просто неймовірних, повідомлень у приватних листах з України, що „немає де купити городини", або „нема овочів навіть для хворих у госпіталі"; долучилась і газета „Радянська Україна" з 11 вересня, яка в передовій „Більше овочів до столу трудящих" стверджує: „Трапляються навіть у період масового дозрівання плодів перебої з постачанням їх великим промисловим центрам — Харкову, Донецьку, Дніпропетровську. Допускають прикрі неув'язки херсонські торговельники. Не раз редакція одержувала звідти повідомлення, що на прилавках овочів обмаль. Нині належить заготовити і закласти на зиму овочів, картоплі і фруктів більше, ніж торік. Тим часом у Херсонській, Миколаївській, Луганській, Донецькій, Київській областях рівень заготівель ще не відповідає вимогам. У ряді областей незадовільно виконують пляни завезення овочів, картоплі і фруктів у міста й промислові центри, не повністю задовольняється попит споживачів на окремі види городини." До загально поширеної безгосподарности та централізованої в і домчої плутанини долучився ще й природний фактор — погода, на яку названа газета намагається скинути найбільшу вину за відсутність овочів і городини в багатьох містах та поселеннях в Україні навіть уже тепер: „Нинішній рік видався для трудівників села нелегким. Пізня і затяжка весна, прохолодне і дощове літо затримали дозрівання культур. Довелось до плянів овочівників, заготівельників, транспортників, працівників торгівлі внести значні поправки. Умови, що склались, вимагають особливо високої організованості, злагодженості в роботі усіх служб. Річ у тім, що синоптики і надалі, не обіцяють сприятливої погоди."

УВАГА, ПЛАСТУНИ, ЩО ЇДУТЬ НА ПОСВЯЧЕННЯ СОБОРУ СВ. СОФІЇ У РИМІ

Головна Пластова Булава повідомляє, що представниками пластового проводу на торжествах у Римі в днях 27-28 вересня є пл. сен. Олександер Бережницький і пл. сен. Омелян Тарнавський.

Пластуни, що будуть серед паломників у Римі мають зголоситися до пл. сен. О. Бережницького, який є відповідальний за пластову групу. Духовну опіку над пластунами має пластовий капелян в ЗСА пл. сен. о. Богдан Смик.

Збірка пластунів в суботу, 27-го вересня у „Малій Семинарії" на годину перед початком урочистостей.

Усі, ці, які бажають включитися у зорганізовану пластову групу є обов'язані мати повний пластовий однострій.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕКСАС

(Рефлексії на тему: ростемо, живемо чи падаємо)

Святкування в честь апостолів — слов'ян Кирила і Методія почало входити в традицію Гюстону, кілька років тому й стало чимсь посереднім між осінніми процесіями в честь св. Імени і національними святами деяких етнічних груп ЗСА, в роді Дня Пулавського або Колюмба. Відбувається цей празник в липні кожного року та складається з Архиєрейської Служби Божої, радієвої передачі чеською мовою і мистецької програми. На закінчення забава з танцями, а між поодинокими частинами програми щось в роді нашого старокраєвого відпусту чи фестину. Тобто є кіоски з „гат-догами", з „барбікю", пивом содовою водою і окремі з експонатами народнього мистецтва.

Місцем цієї врочистости є обширний сад — парк місцевого відділу Лицарів Колюмба. В саді будують сцену, на якій відбуваються мистецькі виступи, а поміж деревами ставлять столи, при яких гості їдять і п'ють. Свято влаштовують три слов'янські народи, українці, чехи й поляки, які співпрацюють мирно. Службу Божу відправляють, міняючись, кожного року священики українці, поляки й чехи. Звичайно целебрантом є Єпископ одної із трьох національностей, що править Службу Божу у вокальному супроводі своїх земляків. Від трьох років Служба Божа відправляється в охолоджуваній залі, бо ж у нас температура в липні нерідко переступає 100 ступнів Фаренгайта. Після Служби Божої перерва — час обіду. Опісля радієва передача чеською мовою а в антрактах між торговельними оголошеннями пописуються хори. Потім ще трішки духовної поживи, говорять на тему слов'янсько - християнської традиції духовні провідники всіх трьох національностей, а на закінчення „духова закуска", мистецькі виступи, народні танці й пісні українців, чехів та поляків.

Ініціятором Кирило-Методіївських святкувань в Гюстоні був парох української-католицької церкви о. д-р Блажейовський, який 7 років тому, запропонував латинському Єпископі Янові Марковському, влаштувати слов'янсько - релігійне свято. Єпископ Марковський, хоч і тут народжений, залюбки говорить по чеськи, радо співає чеські пісеньки та гордиться своїм чеським походженням. Ідея нашого пароха йому подобалась. Зразу, назначив Постійний Комітет запропонував трьом слов'янським національностям післати туди своїх представників, іменував пароха української - к а т олицької церкви капеляном комітету — і діло пішло. Кожного з нас взяло за серце передусім те, що нашу маленьку групу (20 до 30 родин згуртованих коло своєї церкви) поставлено на рівні зі сто тисячними групами поляків і чехів, що живуть на терені розлогого Тексасу, з поважними скупченнями довкола Гюстону. Цій маленькій групці немало приходиться натрудитись перед і під час свята, бо ж права вимагають і обов'язків. Деякі прізвища її членів, як Біщуки, Данилики, Джерсони, Кобаки, Микитини, Славичі, Телезди, Тимняки, Черeжні, Ушаки ав'язані від самого початку з цими святкуваннями Перед тим ще зустрічалися тут й призвища Гуданичів, Зупків, Заблоцьких, Балабанів і Волянських та Геннеке.

Автор цих рядків приїхав до Гюстону п'ять років тому, кілька місяців перед Кирило - Методіївським святом, яке на нього зробило потрясаюче враження: що за ентузіязм, який молодий наш хор в порівнанні з чеським чи польським, скільки молоді, вже й не говорити про ефект наших танців і пісень. П. Галя Телезда провадила хори старших і дітей; вона ж з покійним Петром Волянським вчила дітей народніх танців. При церкві існувала школа українознавства, де вчили п. п. інж. Черeжня і Степан Кіхтан. Того ж року д-р Олег Федишин, викладач в університеті „Райс", підготовив Шевченківську академію, в якій головну участь брала доростаюча молодь. Було зовсім ясне — ростемо!

Цього року виступав і наш хор, але хористи були ті самі, що й п'ять років тому, — в дещо зредукованому числі. Танці дітей підготовили п. п. Марія Черeжня і Геля Бравенець. Танцювали дві дівчинки, Бернадета Джексон і Христя Черeжня та хлопчики Майк Кобак і Славичі Івась, Ілько і Мирко. П-і Оксана Данилик влаштувала та наглядала, як і попередніми роками, наш мистецький кіоск, а п. Микитин, теж по традиції видавав „барбікю" чи содову воду. Інші члени нашої громадки (правда не всі) не відмовлялись від праці. Але ентузіязму з перед 5-ти років якось не помічалося. Нічого дивного, 5 років — це шмат часу. А доріст наш десь розгубився... Та все ж таки не треба бути песимістом — ми ще живемо.

Деякі українці, що інколи попадають до Тексасу, зокрема до Гюстону, находять в місцевій телефонічній книжці гасло „Юкрейнієн Кетолик Чирч, ст. Паюс Х" і заходять на подану адресу, звичайно в неділю. Тут вони оглядають велику церкву, що може помістити 300 вірних, немалий парохіяльний дім, а поруч ще й другий з великою залею (300 осіб), зі сценою, кухнею, барою, кімнатами особливо „читальнею" з невеликою бібліотекою — а все те на дво - акровій власній площі. Вони довідуються, що при церкві існує аж два товариства: сестрицтво ім. св. Ольги і братство ім. св. Володимира. А все те в парохії, що має „десь коло" 20 родин!

Сестрицтво заложилося п'ять років тому і заініціювало перший Український День в Гюстоні. В програмі сестрицтва було помагати церкві та плекати культурно -освітне життя на терені нашої громади. До традиційної його діяльности увійшло влаштовування щорічного парохіяльного базару й участь у щорічній імпрезі міста Гюстону т. зв. „Дні Національностей Т е к сасу". Влаштовувано Свято Матері, св. Миколая, парохіяльні обіди, щоб заробити гроші для церкви, була виставка народнього мистецтва в місцевому університеті — а тепер діяльність сестрицтва концентрується на збиранні фондів, щоб вдержати та виплатити парохіяльну залю. З цією метою повстало два роки тому братство св. Володимира. Плянувалось поширити діяльність братства на інші ділянки життя, але досі братство дало двічі даток на УККА, закупило за 100 дол. англомовної літератури про Україну для місцевих бібліотек і формально очолює нашу участь в Кирило - Методіївських святкуваннях. Головною діяльністю братства остає вдержання та виплачення залі, що коштує річно 6 тисяч дол. Фонди на цю ціль збирається в спосіб своєрідний: кожної неділі пополудні в новозбудованій залі відбуваються „товариські гри" для посторонніх (бінго в Тексасі офіційно заборонене). Слава Богу, „товариські гри" втішаються успіхом так, що фінансового не тільки заля є забезпечена, але знаходяться й злишні гроші на уліпшення церковної посілости.

Виглядало б, що українська католицька парохія в Гюстоні, — це першо-рядний кандидат на український центр т. зв. середнього-полудня ЗСА.

Шкода тільки, що цей центр не виявляє притягаючої сили на тих наших земляків, яких немало живе в Тексасі, Луїзіяні, Алабамі. І хоч перед їхніми прізвищами красуються „д-р, проф., інж.," і т. д., їх здебільша не часто можемо у нас вітати. А шкода! І хоч кожного року проголошується в Гюстоні і Тексасі „Український День", самі святкування 22-го Січня стають щораз менше замітними. Школи українознавства немає вже від двох років. Навчання релігії відбувається регулярно майже кожної неділі (по англійськи). Що неділі відправляється тут дві Служби Божі: співана по старо - слов'янськи і читана — по англійськи.

Дехто вважає, що наша громада не стала українським центром (бодай Тексасу), бо енергія громади майже вповні абсорбується фінансовим та матеріяльним ростом нашої парохії. Правда, цей ріст спричинив, що нашу парохію названо недавно „малим чудом" в місцевій газеті латинської Єпархії. Цим окресленням можна було б гордитися, якщо б не підкрадалась думка: чи не причиниться саме це „мале чудо" до того, що ми перестанемо існувати, як українська громада в Гюстоні.

Лев Бемко

Український Православний День в Картереті, Н. Дж.

У неділю 7-го вересня Український Православний Деканат Ню Джерзі відзначав Український Православний День, та 1 000-річчя Володарки України-Русі, св. княгині Ольги. На це торжество з'їхались численні маси народу не тільки з нюджерського деканату, але аж із Вашингтону та дальших околиць. Приємно було стрічати з Вашингтону укр. скульптора Сім, янцева, пані ген. О. Дяченко з Клементону та числених пан отців.

Перед мистецькою програмою в церкві св. Димитрія, о. митроф. протопресвітер і декан Ню Джерзі, відправив молебен на інтенцію українського народу, виголосивши патріотичне слово про Володарку України - Русі. Присутні в Церкві були під великим враженням цієї промови.

По обіді, що його приготовило Сестрицтво Деканату, відбулась добре продумана мистецька програма, до якої причинився о. прот. Сікорський із Ню Йорку. Програмою проводив о. прот. П. Мелех, який і відкрив Український П р авославний День, та попросив до слова о. декана протопресвітера А. Селепину, який вітав присутніх, а парох св. Димитрія в Картереті, о. протопресвітер Іван Гундяк вітав присутніх по англійськи.

Слово про св. княгиню Київську Ольгу виголосила п-ні Віра Драч. По англійськи доповідала панна Оксана Нагнибіда.

Діялог про св. княгиню Ольгу, що його написала бл. п. Людмила Івченко, відограли пані М. Вожаківська — як княгиння та її доня — грала ролю Меласі. Зміст діялогу це жура за майбутнє України, за українську жінку, що має стати остою рідного народу. Мелася кріпила надію княгині.

Валентина Наливайко й в супроводі фортепіяна відсніввала сольо-сопрано „Ой ти дівчино з горіха зерна" слова І. Франка із „Зів'ялого листя" муз. Кос - Анатольського, „Нагадай бандуро" — муз. Г. Китастого та на „біс" — „Чом, чом не прийшов", муз. Кос - Анатольського. Співачка п. Тамара Лихолай, сольо-сопран, в супроводі фортепіяну при якому як і при п. В. Наливайко, засіла п. Мітчелл, проспівала нар. пісню „Діброво зелена", аранж. Гнатишина, „Берізка" муз. Козака та на „біс" нар. пісню „Гандзя". Присутні вітали артисток довгими оплесками. Після цього, обидві співачки виступили в дуеті, при фортепіяні п. Мітчелл, і проспівали: „Вечір на Дністрі", муз. Сеньчука та „Не шуми калинонько", муз. Шамо.

Присутніх полонив своїм прекрасним бас-баритоном о. протодиякон Микола Чалий. Він у супроводі фортепіяну, при якому засів п. проф. Семен Вожаківський, проспівав „Арію" Короля з опери Йонанта, муз. Чайківського та „Ой, Дніпре, мій Дніпре". Важко передати на папері силу голосу й красу виконання тих пісень, що їх присутні так довго вітали. На „біс", о. протод. проспівав „Рушничок".

Отець прот. Мелех до слова попросив о. Є. Новицького, як голову Комітету по підготовці Укр. Православного Дня. О. Є. Новицький дякував зібраним, висловив віру, що Укр. Православний День стане щорічним нашим святом і буде все більше стягати людей, щоб з нього черпати найжнення на майбутнє. Дякував Сестрицтву за підготовку обіду і всім виконавцям програми. Після програми молодь старші танцювали під звуки оркестри проф. Осипа Головацького з Кліфтону. Інші приємно гуторили до пізнього вечора.

Присутні на цьому Українському Православному Дні винесли якнайкращі враження.

Петро Ямняк

КОНҐРЕС ЦЕСУС-у І СВІТОГЛЯДОВИЙ СЕМІНАР ВЛКУ В МЮНХЕНІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вих подробиць, що вповні потверджували образ змагань і відносин студентського середовища, поданий мґром Левицьким. В дискусії виявилось спонтанне зацікавлення проблематикою українського студентства на Батьківщині. Відповіді на різнородні запити повинні п р и ч и н и т и с я до основного відрізнення релятивної вартости і сприйнятливости з точки зору української справи двох „естаблішментів", західнього і східнього, що між ними молодь і, на жаль, не тільки молодь ставить інколи нічим невиправданий знак рівности.

ГОЛОВНА УПРАВА
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СЕСТРИЦТВ В США
повідомляє, що
в неділю, 21-го вересня 1969 року
в двадцять четверту річницю смерти
ЛЕСІ ІВЧЕНКО
о год. 11:30 відбудеться
ПАНАХИДА НА ЇЇ МОГИЛІ
на УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ
в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
Просимо Громадянство прибути і помолитися за її Душу.
УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ

Замість квітів на могилу Незабутнього Побратима
сл. п. **КОСТЯ ТРЕТЯКА**
кол. високо заслуженого кмдта скорострільної сотні УСС
складаю 10.00 долярів
на ФКУ в Гарварді.
М. ЗАКЛИНСЬКИЙ

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 18.

Д-р Р. Смик, Ковд Сіті	19.20	Петро Осиф, Відд. 387	2.00
Д-р М. Малиновський, Паркесбурґ	16.00	І. Пиндус, Сиракюз	2.00
Л. Ґрох, Едмонтон	5.00	Л. Савойка, Ню Йорк	2.00
К. Лучка, Флорал Парк	4.85	І. Ткач, Асторія	2.00
В. Данчишин, Монтреаль	3.10	Г. Турчак, Феніксвілл	2.00
Й. Горин, Ст. Пітерсбурґ Біч	3.00	М. Хомій, Віллимантик	2.00
С. Задорожний, Кліфтон	3.00	М. Чабай, Кліфтон	2.00
В. Котелевець, Трентон	3.00	М. Чепіжак, Віллимантик	2.00
М. Кравець, Бролей	3.00	М. Шевчук, Ст. Петерсбурґ	2.00
І. П. Селінський, Савт Бостон	3.00	М. Мелон, Тарейтум	1.50
Л. Сисин, Ґарфілд	3.00	М. Водлак, С. Оранджк	1.00
Д-р А. Смакула Авбурндейл	3.00	С. Будулич, Чикаґо	1.00
І. Ткач, Боффало	3.00	С. Гаврищко, Боффало	1.00
В. Дупіряк, Філядельфія	2.30	П. Головатий, Чикаґо	1.00
П. Вариха, Йонкерс	2.00	М. Ґошій, Норт Амберленд	1.00
І. Галичин, Форест Гілл	2.00	О. Козар, Трентон	1.00
В. Дідошак, Рочестер	2.00	Т. Колодій, Бруклин	1.00
о. Л. Долинський, Амстердам	2.00	О. Кондзельський, Пассайк	1.00
М. Елеїв, Ню Йорк	2.00	М. Лончина, Нікопі	1.00
М. Калавур, Торонто	2.00	С. Стефанів, Флинт	1.00
В. Нищий, Іст Ст. Луіс	2.00	А. Чупа, Аліквіппа	1.00
В. Олійник, Віллимантик	2.00	М. Шафран, Боффало	1.00
		М. Борис, Форд Віллям	0.50
		А. Рожновський, Лос Анджелес	0.50

В Одесі встановлять пам'ятник російському завойовникові Суворову

Київ. — В м. Одесі, на площі „імені 10 квітня", „у урочистій обстановиці", як писала „Радянська Україна" з 6-го вересня, відбулось закладення шліфованого каменя на місці, де буде споруджено пам'ятник „великому російському полководцю О. Суворову". На мітингу з того приводу не відіграли навіть формально так зв. „гимну УССР", а тільки СССР: „На мітингу з нагоди цієї події виступили представники партійних, радянських, громадських організацій, воїнів місцевого гарнізону. Під звуки Державного гімну СССР перший секретар обкому КП України М. С. Синиця перерізує стрічку". Під претекстом, нібито царський генерал і фельдмаршал Суворов заснував місто, буде встановлено пам'ятник одному з російських загарбників, виконавцеві імперіялістичних тужінь Москви та Петербургу. В Одесі вже є пам'ятники Ленінну, Пушкіну, Горькому і подібним, а тепер додадуть ще й пам'ятник московському завойовникові з царських часів.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями й Знайомими, що в вівторок, дня 2-го вересня 1969 року в Німеччині, в м. Новий Ульм на 74-му році життя помер

бл. п.
АНДРІЙ МАНУЇЛОВИЧ ДАВИДЕНКО

колишній адміністратор хору Котка й Капелі Бандуристів.

ОЛЬГА й ВАЛЕНТИН ЛОЯН

Ділимося з усім Українським Громадянством сумною вісткою, що в суботу, 6-го вересня 1969 р., після тяжкої, невигойної хвороби, відійшов у Вічність на 54-му році життя, знаний, активний, громадсько-політичний діяч, колишній сотник

ФЕДІР СТЕПАНОВИЧ БАЛАНЮК

ПОХОРОН відбувся в середу, 10-го вересня 1969 р. при численній участі друзів та знайомих Покійного, на кладовищі м. Рочестера, Н. Й.

Покійний осиротив дружину Ганцу та двох дочок-студенток Ніну і Таню.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА і ДРУЗІ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА і БАТЬКА
бл. п.
ІВАНА МАЛЬЦЯ
відправиться
П А Н А Х И Д А
НА МОГИЛІ
в суботу, 20-го вересня 1969 року
о 12-ій год. дня
на Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Щиро сердечно запрошує Приятелів і Знайомих
дружина — НАТАЛІЯ
і син — БОГДАН

Рівночасно складаємо щиру подяку Всім, що взяли участь у посвяченні Пам'ятника на гробі Покійного.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — Грецько-Ам. СК, мистецькі змагання „Великої Дванадцятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 21-го вересня 1969, о год. 3-ій по полудні на грищі Метрополітен Овал у Маспет, Лонг Айленд, Н. Й. На цьому грищі о год. 1.15 перші змагання дружин „Великої Десятки": Н. Й. Гунгарія — „Інтер-Джуліяна".

„Чорноморська Січ" Нюарк — „Н. Й. Інтер", мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 21-го вересня 1969, о год. 4-ій по полудні на стадіоні ім. Дж. Ф. Кеннеді в Гаррісоні, Н. Дж.

— о —

„ЛЕВИ" І „КРИЛА" ПОЧАЛИ ОСІННІЙ СЕЗОН

„Леви" — „Спарта" 0:8
„Крила" — „Ютс" 0:3

Чикаго, 24-го серпня. — В початкових змаганнях осіннього сезону потерпіли обі українські дружини поразки несподівано навіть високі, які відібрали їм можливість авансу до Вищої Дивізії. Для „Левів", які саме відзначають 20-річчя свого існування, це була найбільша циферно поразка в мистецьких змаганнях від початку їх існування. Попередньої неділі, 17-го серпня, програли були „Леви" з вислідом 2:3 товариські змагання з дружиною „Марунс", але ніхто не сподівався такої високої програної „Левів" з чеською „Спартою", лідером Першої Дивізії. До цих змагань виступили „Леви" біз Кампоса, Руїза і Компані. Цей склад не представляв собою великої вартости, тому „Левам" треба задержати цих змагунів хочби лише для збереження престижу Товариства. „Леви" потребують відмолодження дружини та солідних тренінгів під фаховим проводом.

До перерви ще державлася дружина „Левів" і ця півгра закінчилася з вислідом 0:2. В другій половині посипалось більше воріт, але теж „Леви" мали декілька добрих акцій та небезпечних проривів, що їх, на жаль, не вдалось їм використати.

Склад дружини „Левів": Ворслі, Медина, Стефан Дижурко, Стахровський, Іваник, Гаррісон, Бойко, Шлапак, Полюхович, Яворський, Євген Мишалів, (на резерві: Мирон Дижурко, Лялик, Лоско і Гординський).

„ЛЕВИ" ВІДПЛАТИЛИСЬ „КРИЛАМ" 3:1

Чикаго, 7-го вересня. — Як звичайно, місцеві дербі українських дружин, „Левів" та „Крил", були проведені драматично та досить бсєво. На 28-ій хвилині зав'язалася рукопашна боротьба між змагунами обох дружин, але, на щастя, суддя не виключив нікого з гри. „Леви" були цим разом значно кращою дружиною та виграли зустріч заслужено, відплатившись „Крилам" за поразку 1:2 у весняному сезоні. Перемога „Левів" дала їм ще деякі надії закінчити розгри на другому місці Першої Дивізії та ввійти до Вищої разом із чеською „Спартою". За це важливе друге місце боряться „Леви" із Хорватським СК, „Ютс" та „Адрією", ці дружини мусять „Леви" перемогти, щоб повернутися в ювілейному 20-му році до Вищої Дивізії.

До змагань з „Крилами" виступили „Леви" з Банахом на воротах, який повернувся до „Левів" після майже дворічної перерви. Його участь в першій півгрі на воротах, і в другій в нападі, чи на помочі, була великою моральною поміччю для дружини. В першій півгрі вели „Леви" наступи з вітром та сильно тиснули „Крила", що все таки не принесло жадних воріт. Вже на 7-ій хвилині агресивний напасник „Крил" Євген Андрущишин прорвався через оборону „Левів" і здобув одинокі ворота для „Крил" близьким стрілом у правий ріг воріт. Після перерви Банах перейшов до нападу на місце Бойка, а на воротах станув Вадим Мишалів, який оборонив три дуже небезпечні стріли на 50-ій, 75-ій та 85-ій хвилинах гри. Посилені атаки „Левів" у другій півгрі завдали чимало клопотів оборонним лініям „Крил". На 66-ій хвилині вирівняв рахунок на 1:1 Борис Шлапак, а другі ворота для „Левів" стрілив Орест Банах із подачі — стрілу Шлапака. Після цих переможних воріт „Леви опанували грище, а „Крилам" забракло вже в тому часі кондиції. На 82-ій хвилині здобув Шлапак останні ворота змагань, устійнюючи вислід зустрічі на 3:1.

Склад „Левів": Банах (В. Мишалів), Медина, Еліяшевський, Стахровський, Іваник, Яворський, Бойко, Полюхович, Шлапак, Козій, Є. Мишалів, Стефан і Мирон Дижурко (два брати).

У складах обох дружин грають численні українські змагуни, що треба вважати позитивним явищем у розвиткові українського спортового руху у вільному світі.

— о —

Похорон передчасного померлого бл. п. Максима Пігіля відбувся в понеділок, 8-го вересня. З його смертю втратило Товариство невіджалуваного Члена і Працівника. Вічна Йому Пам'ять!

Петро Головатий

„ЛЬВІВ ТРАТИТЬ ПУНКТ

Клівленд, Огайо. — Осіння рунда (реваншів) за чемпіонат Лейк Ірі Сакер Ліг мала для футболістів „Львова" принести програмову перемогу, ще й добрий вимолот воріт проти слабої Німецької Централі. Але з рахунку нічого не вийшло. Перед самими змаганнями пролляласе хмаролoмна злива: дехто зі змагунів не прийшов на грище, дехто відійшов, думаючи, що змагань не буде — і, в висліді, треба було починати в десятку, з тим, що було під рукою. А що напасники „Львова" на болотнистому грищі не майстри, і звітувати ширше про цю гру нема потреби... Для хроніки тільки відмічуємо, що 7 вересня „Львів" утратив один пункт проти Німецької Централі. Вислід 1:1 (1:0), при чому ворота для „Львова" здобув просто з наріжняка Пічер.

Доріст „А" УАСК „Львів" на перше дання розгромив мадярів 5:2. У цих змаганнях, крім стрільців воріт (Росул 2, Степан Гурко 2, Паньків) в добрій формі запрезентувався Петрусь Радзикевич.

Доріст „Сі" не пішов слідами старших товаришів, програючи проти мадярських одноліткІв 0:5.

Радісні вісті з Грефтону, Онтаріо, конкретно, з „Пластової Січі" привезли тренери й опікуни наших клівлендських легкоатлетів — Степан Маланчук і Орест Стецяк. В категорії чоловіків клівлендці, з пунктами 151, вже другий рік під ряд здобули примати і чашу УСЦАК, перед СУМК — Торонто (141). Висохлий зовсім резервувар клівлендської жіночої лігкоатлетики поповнено новим нарибком, з якого молодша дружина (13-15 літ) зайняла друге, а старша (15-18 рр.) — третє місце в дружинній пунктації. Як і минулого року, клівлендська екіпа стартувала під фірмою: Пласт-Клівленд.

Тенісисти „Львова", з уваги на перехід Марка Лучковського й Ігоря Зубаля до категорії чоловіків, ніякого дерева на „Союзівці" викорчувати не могли — проте сама участь п'яти „львов'ян" на турнірі доказує, що і в тенісі ми є, живемо і змагаємося за „місце під сонцем". А трофей за найкращу спортову поставу, вручений Маркові Лучковському, доказує, що участь наших тенісистів у цьогорічному турнірі зовсім непомітно не пройшла. Хто в цьому місці тихо підсміхається, мовляв, „олімпійська чемність", того спитаємо: хто здобув десять ґеймів проти чемпіона Яцкова?.. За нашим рахунком, здобув їх стільки Марко Лучковський — крім нього, ніхто інший, навіть фіналіст, не здобув навіть семи...

До цьогорічної експедиції „Львова", крім Лучковського й Зубаля, входили теж Андрій Грушкевич, Орест Паньків і Мирон Біляк. З цієї п'ятки два перші й останньо — названий є мешканцем Лорейну, Огайо.

О. Н.

— о —

УСК Н. Й. — ЮМСК БЕРМЮДИ 5:2

Цей новий сезон започаткував УСК серією товариських змагань та спромігся навіть на одні міжнародні футбольні змагання проти кількакратного мистця Бермюдів ЮМСК Бермюди. Це сталось завдяки провідній трійці УСК-у: працьовитому голові Кирилові Яцукові, провідникові-менажерові Володимирові Гивелеві та доброму тренерові М. Марковичеві, які вже вложили багато своїх зусиль.

У висліді їх інтенсивних старань, в неділю 7-го вересня відбулися ці міжнародні змагання на площі Айнтрахту, в Асторії, Ю. Й.

Бермюди розпочали гру накиненням скорого темпа, потягнувши весь свій напад під наші ворота. Це штовхнуло наших усківців до протинаступу і гра до певної міри вирівналася, а по 10-ох хвилинах гри УСК почав атаки на ворота Бермюдів. У висліді частіших наших атак на 18-ій хв. гри, коли лівокриловий стрілив наріжняка, Мфум перехопив головкою м'яч та післав в сітку Бермюдів. Ці перші здобуті ворота заохотили усківців, які доброю грою, скорістю і знаменитими комбінаціями домінували на грищі та своїми частими наступами поважно загрожували воротам Бермюдів. Перед кінцем першої півгри наступи УСК-у були такі нагальні, що оборонці Бермюдів були збентежені. М'яч спрямований в їх сторону відбився від одного з них, перенісся через їхнього воротаря, який вибіг, і опинився в сітці, на 42-ій хв. гри (самовбивчі ворота.) Перша півгра закінчилася 2:0 для УСК-у.

Друга півгра в дальшому позначалася перевагою УСК-у, бо вже на 50-ій хв. В. Марвиїн здобув треті ворота безпосередньо з кутового. Четверті ворота здобув той же В. Марвиїн на 55-ій хв. гри гарною головкою у підворітному замішанні. П'яті ворота здобув Маріян Олексин з прориву на 58-ій хвилині. В цих 10 хв. змагання були для Бермюдів пеклом. Наша дружина, маючи вже за собою 5 здобутих воріт, сповільнила темпо і в тому часі впроваджено на пробу нового оборонця, на місце контуженого Родріґеза. Через його повільність впало до УСК-у двоє воріт у 65-ій хв. і 76-ій хв., коли воротар Ґерлі знайшовся з напасником Бермюдів сам-на-сам. Наша дружина мала нагоди здобути ще троє воріт, але помічники Бермюдів стягнулися до оборонних ліній та завзято оборонялись, щоб закінчити гру з тим вислідом.

Провід і ціла дружина УСК-у цією грою доказали, що мають добре підготовану дружину до нового сезону. Слід додати, що найкращими змагунами вийшли Мфу,, Ян Ліберда, Маріян Олексин, Форд, В. Марвиїн і Т. Лов. Публіки коло 2.500.

І. Дзядів

ТАРЗАН, Ч. 6247. Нараджуються над долею хворого пілота

Відповідаючи на розпучливе радіо-звернення сотник Джо Дикий Кіт і три інші летунські скавти навахів з країни Тарзана приземлили свій гелікоптер.

Ви перехопили Джонса радіозаклик про поміч саме впору, сотнику Дикий Коте! Ми не мали торбини з сироваткою проти гадюки.

Може вже запізно, Тарзане!

Ми радше рішим, щоб навахо-пілот забрав його і медсестру Наомі відсіль цим малим гелікоптером до Мамбузі. Я маю зробити тут одно діло, якщо схочете залишитися зо мною!